

Pressmeddelande

Stockholm 2023-05-22

BERMAN LITERATURE PRIZE 2023 GÅR TILL FÖRFATTAREN MARIA STEPANOVA

Den ryska författaren Maria Stepanova tilldelas Berman Literature Prize 2023 på 750 000 svenska kronor.

Motiveringen lyder:

»**Maria Stepanova** tilldelas 2023 års Berman Literature Prize för sin genreöverskridande familjekrönika *Minnen av minnet* där hon på en skarpslipad och vindlande prosa blåser liv i bilder, föremål, platser och dokument i en gestaltning av minnets förvandlande kraft för såväl individer som glömda kollektiv.«

»**Maria Stepanovas** *Minnen av minnet* är en vidunderlig bok«, säger juryns ordförande Daniel Pedersen, »där poetiska reflektioner, teoretiska resonemang och släktkrönikan förenas och verket fångar såväl det individuella som det kollektiva ödet i en egensinnig litterär konstruktion.«

Maria Michailovna Stepanova, föddes i Moskva den 9 juni 1972 och tog 1995 examen från Maxim Gorkij-institutet. Stepanova är poet och har som sådan publicerat sig i ett flertal tidskrifter och antologier. Hon har haft stort inflytande på samtida rysk poesi och har belönats med flera betydelsefulla ryska och internationella priser. Stepanova arbetar även som journalist och startade 2007 onlinetidskriften [Openspace.ru](https://www.openspace.ru) men lämnade tillsammans med större delen av redaktionen 2012 när de förlorade sin finansiering. Hon är sedan dess chefredaktör för [Colta.ru](https://www.colta.ru), en onlinetidskrift som finansieras med crowdfunding, och skriver om rysk konst och kultur. Tidskriften har nu stängts ner av den ryska regimen. **Maria Stepanova** är översatt till ett tiotal språk och var 2018–19 Siegfried Unseld-professor vid Humboldtuniversitetet i Berlin. Därefter var hon inbjuden till Columbia University som "Harriman Writer in residence". Stepanova var en av de första ryska författare som protesterade mot invasionen av Ukraina med essän "The War of Putin's Imagination" i Financial Times. Hon lever sedan 2022 i exil i Berlin. År 2018 publicerade hon *Minnen av minnet* (Памяти памяти, i svensk översättning 2019 av Nils Håkanson. Nirstedt/litteratur), som utforskar privata och kulturella minnen i en blandning av essä, reseberättelse, memoar och fiktion – allt på en personlig, poetisk prosa. 2020 utkom diktsamlingen *Kroppens återkomst* (Старый мир. Починка жизни 2021 i översättning av Ida Börjel och Nils Håkanson Nirstedt/litteratur). Våren 2023 är **Maria Stepanova** aktuell på Suhrkamp Verlag med *Winterpoem 20/21* en tvåspråkig utgåva på ryska och tyska. *Winterpoem 20/21* utkommer i svensk översättning av Ida Börjel och Nils Håkanson på Nirstedt/litteratur våren 2024.

Berman Literature Prize instiftades 2020 för att belöna en författare som verkar i den judiska traditionens anda, och med sitt litterära verk syftar till att, som det nämns i prisets stadgar, både undersöka den rika judiska kulturen och samtidigt »överskrida tider och kulturer« och därigenom eftersträva det universellt mänskliga.

Berman Literature Prize delas ut i tio år och prissumman är 750 000 kronor årligen. Den israeliske författaren David Grossman mottog det första Berman Literature Prize 2021. År 2022 gick priset till den ungerske författaren Péter Nádas. Prisutdelningen 2023 kommer ske vid en ceremoni i Stockholm den 23 oktober.

Berman Literature Prize ska gå till en författare som, oavsett bakgrund eller genre, verkat i den judiska traditionens anda. I juryn för Berman Literature Prize sitter Daniel Pedersen, Ingrid Elam, Hanna Nordenhök, Na'ama Rokem, Thomas Steinfeld och Svante Weyler.

Catharina och Thomas Berman (©: Jonas Ekströmer/TT)

Om grundarna:

Thomas Berman är född 1943 i Stockholm och växte upp i Norrköping, Catharina Berman (f. Wranne) är född 1949 och växte upp i Stockholm. I familjen Berman började man under 2019 föra diskussioner om en donation till ett litteraturpris tillägnat den judiska traditionen. Under våren 2020 instiftades **Berman Literature Prize** och organisationen fastställdes med en kommitté och en jury.

Berman Literature Prize har följande motto och avsiktsförklaring:

»KUNSKAP ÄR NÅGOT SOM INTE KAN TAS IFRÅN EN«

Det finns mer än en judisk tradition. Den tradition **Berman Literature Prize** vill lyfta fram har förändrats i ständig dialog med andra kulturer och språk. Det innebär att den under årtusenden pendlat mellan ett tillvaratagande av en rik historia och litteratur, samtidigt som den mött andra kulturers språk och texter. Tradition och förnyelse har samverkat och gett upphov till en konstant kritisk omläsning av såväl religiösa texter som skönlitteratur och sånger, poesi och filosofi. Det är en kunskapstradition där tolkning, tolkningsbegrepp och minne står i centrum, och som på grund av historiska omständigheter präglade av förföljelse och diskriminering ofta är skriven från en marginalposition och en exilerfarenhet. Det är en pågående utforskande diskussion vars alla former har en sak gemensamt: en hänförd och uppriktig tro på den litterära textens förmåga att överskrida tider och kulturer, att med ord förmedla erfarenheter och tankar mellan människor.

Berman Literature Prize syftar till att hedra författare som oavsett bakgrund eller genre under de senaste åren verkat i denna traditions anda.

För mer information kontakta:

Daniel Pedersen, juryns ordförande

tel: + 46 70 696 38 08 epost: daniel@faethon.se

Anna Tillgren, Anna Tillgren AB, presskontakt

tel: + 46 70-370 99 29 epost: anna@annatillgren.se

Mer information om priset samt material för nedladdning finns på

WWW.BERMANLITERATUREPRIZE.SE